

# WekoWijzer

1. Voorwoord
1. Uitspraken van de Protestcommissie
5. 8e EBL Tournament Directors Course
8. Arbitragegevallen uit San Remo
12. Ernstige fout
15. Reacties op WekoWijzer 116
17. Gewogen scores
19. Arbitrages uit de bondsarbiterstraining van 7 maart 2010

**30e jaargang**  
**nr. 117**  
**voorjaar 2010**

# Voorwoord

door Ad Cosijn

Beste lezer,

Ook dit nummer beginnen we zoals u dat van ons gewend bent met de protestuitspraken. Vervolgens is een groot gedeelte ingeruimd voor de EBL director's course, de internationale cursus voor wedstrijdleiders die afgelopen winter in San Remo is georganiseerd. Deelnemer Wim Offerman heeft daarvan een impressie geschreven. Bijzonder is de bijdrage van Huub Bertens, die als gast aanwezig was en een interessante kijk op het wedstrijd-leiden biedt vanuit het perspectief van de top-bridger. Verder is in dit nummer een ingekorte versie opgenomen van een lezing die Ton Kooijman in San Remo heeft gehouden over het thema *serious error* (ernstige fout). Naar aanleiding van het vorige nummer zijn reacties binnengekomen van Ron Jedema en Martin Phaff. Ook die treft u in dit nummer aan. Over het artikel over Neuberg en Ascherman zult u nog geen Wekostandpunt aantref-

fen, daar wordt nog aan gewerkt. Ik attendeer u wel graag op het Wekoverhaal over gewogen scores; het is belangrijk dat wedstrijd-leiders weten waar ze in deze aan toe zijn. Ten slotte kan ik u nog melden dat er twee boekjes in voorbereiding zijn die spelregels beter toegankelijk moeten maken voor wedstrijdleiders en spelers. Het boekje voor wedstrijdleiders zal onder andere stroomdiagrammen bevatten voor veel voorkomende arbitrages. Het boekje voor spelers is met name bedoeld om ervoor te zorgen dat spelers weten hoe ze horen te handelen, zoals bij verkeerde uitleg. Het streven is om beide boekjes begin volgend seizoen beschikbaar te hebben. Wordt ongetwijfeld vervolgd. We eindigen deze keer met een aantal lastige maar interessante arbitragegevallen uit de bondsarbitreringstraining van 7 maart jl. Probeer u vooral zelf eerst de juiste spelregelartikelen te vinden alvorens naar de oplossing te kijken.

## Uitspraken van de Protestcommissie

Spelbeschrijvingen door Marc van Beijsterveldt

### Protest nr. (nieuw) 09-10

Tweede Divisie viertallencompetitie

Spel 20 ♠ V 9 8 5 2

W / Allen ♥ 2

♦ A V 6 4 3

♣ H 10

♠ B 6

♥ H 6 3

♦ 10 7 2

♣ A V B 9 5

W N

O

Z

♠ A 10

♥ A V B 10 8 4

♦ 8 5

♣ 6 3 2

♠ H 7 4 3

♥ 9 7 5

♦ H B 9

♣ 8 7 4

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1♠	2♥	2♠
3♠*	pas	3SA	pas
4♥	.... pas	pas	4♠
pas	pas	pas	

Uitkomst: ♦8.

Tafelresultaat: 4♠ C; andere tafel: OW 4♥ -1.

De denkpaauze voor noords tweede pas is niet omstreden. Volgens de WL zijn OW na afloop van het spel akkoord gegaan met noords uit-

leg waarom hij na de niet bestreden denkpaauze nog 4♠ heeft geboden (hoewel het zuid was die 4♠ bood) maar tijdens het uitslaan wordt alsnog bezwaar gemaakt. Omdat dat binnen de protesttijd is, legt de WL zuids hand voor aan zeven spelers om er achter te komen of 4♠ mogelijk beïnvloed zou kunnen zijn door de langzame pas. Slechts één speler zegt 4♠ te bieden, vijf spelers passen en nog een overweegt te passen. Dat is ruim voldoende reden om zuid niet meer toe te staan nog 4♠ te bieden en de WL wijzigt de score daarom naar 4♥ -1.

Het team van NZ is daarmee niet tevreden. Het voert een aantal redenen aan, o.a. dat het NZ-paar niet is geraadpleegd voordat de beslissing is genomen. Verder zou OW al een aantal spelers hebben benaderd voordat besloten werd in protest te gaan en deze spelers zijn mogelijk ook door de WL geconsulteerd. In dat geval zouden ze niet onbevooroordeeld zijn.

De Protestcommissie komt tot de volgende

**uitspraak:**

Protest is aangetekend tegen de behandeling van een bieding gedaan na, en mogelijk gebaseerd op informatie voortkomend uit een lange denkpauze van partner. Aangevoerde redenen van protest: onvoldoende terugkoppeling naar de protesterende partij en teveel betrokkenheid van de geraadpleegde spelers. Protest is afgewezen omdat de betreffende wedstrijdleader het geval in voldoende mate volgens de code of practice heeft behandeld. Er heeft een meer dan voldoende spelersraadpleging plaats gevonden om tot een goed oordeel te komen en de regels zijn goed toegepast.

De beslissing van de arbiter wordt gehandhaafd.

Het protestgeld wordt niet geretourneerd.

Noot 1: Bij het raadplegen van spelers bestaat natuurlijk altijd de kans op het meespelen van enig eigen belang. Bij raadpleging van spelers van tweededivisioniveau en hoger moet er echter van uit kunnen worden gegaan dat verreweg de meerderheid toch een objectief oordeel zal geven. Het is bij twijfel gewenst om een wat groter aantal spelers te raadplegen zoals ook hier is gebeurd.

Noot 2: Er is enige wrevel over geen/te late communicatie van de wedstrijdleader met de protesterende partij. Op zich kan dat waar zijn, maar omdat er geen discussie is over de feiten, heeft dit geen invloed op de beslissing.

**Protest nr. 10-01**

Tweede Divisie viertallencompetitie

**Spel 5** ♠ A H V 8 4

**N / NZ** ♥ A 10

♦ A H 9 6

♣ 6 5

♠ B 9 5 3 2

♥ 8

♦ B 10 7 4

♣ H 9 4

W N  
Z O

♠ —

♥ H V B 7 6 3

♦ V 3

♣ B 10 8 3 2

♠ 10 7 6

♥ 9 5 4 2

♦ 8 5 2

♣ A V 7

**Biedverloop**

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
—	2SA	3♥	doublet
pas	3♠	pas	4♠
pas	pas	arbiter	
doublet	pas	pas	pas

Uitkomst: onbekend.

Tafelresultaat: 4♠! C; andere tafel: OW 4♠ -1.

De wedstrijdleader wordt tijdens het bieden geroepen, op het moment dat oost aan de beurt is om te bieden. Oost vraagt wat het doublet betekent. Nu het kennelijk niet voor straf is (wat zou blijken uit noords 3♠-bod), zegt hij 4♠ geboden te hebben.

De wedstrijdleader besluit het bieden terug te draaien naar west omdat hij van mening is dat een doublet dat niet 100% voor straf is, moet worden gealerteerd. West besluit 4♠ te doubleren en dat wordt het eindcontract.

Voordat het spel is uitgespeeld, realiseert de WL zich dat hij een fout heeft gemaakt en hij besluit voor beide paren de score vast te stellen op gemiddelde-plus (+3 imp): "Kan niet vaststellen wat er zonder arbitrage zou zijn gebeurd. Voel mee met NZ."

NZ zijn inderdaad niet blij met deze beslissing want ze zien zich hun score voor 4♠! door de neus geboord en gaan daarom in protest.

De Protestcommissie komt tot de volgende

**uitspraak:**

Protest is aangetekend tegen de behandeling van een mogelijk te alerteren doublet. De protesterende partij claimt dat de uiteindelijk toegekende scores te weinig recht doen aan de gang van zaken op het spel aan tafel.

Protest is behandeld omdat de wedstrijdleader op het formulier niet duidelijk motiveert hoe hij tot zijn uiteindelijke beslissing is gekomen.

De PK is het met de wedstrijdleader eens aangaande de uiteindelijke beslissing dat het "waarden" doublet zo standaard is dat het niet alerteren geen reden is om in te grijpen in het biedverloop. Het op het spel behaalde resultaat kan dus niet worden gehandhaafd.

In eerste instantie dient te worden gestreefd naar een vervangende score waarbij alle gegevens van voor de overtreding en het resultaat van de andere tafel worden meegenomen. De op deze tafel op dit spel in aanmerking komende eindcontracten zijn 4♠ en 5♣! welk laatste contract twee of drie down zal gaan.

De PK heeft het spel als speelprobleem aan een aantal leiders van tweededivisioniveau en

hoger voorgelegd, gegeven het oorspronkelijke biedverloop waarbij 4♠ uiteindelijk ongedoubleerd moet worden afgespeeld. Het contract blijkt erg vaak (90%) down te gaan. Indien het zoals aan tafel wordt gedoubleerd, wordt het beduidend vaker (60%) gemaakt. Al met al zijn er te veel ver uiteenlopende resultaten om tot een vervangende score te komen dus heeft de PK vrede met de door de arbiter gekozen oplossing zijnde een kunstmatige arbitrale score.

De beslissing van de arbiter wordt gehandhaafd.

Het protestgeld wordt geretourneerd omdat er veel begrip is voor de bij de leider bestaande onvrede over het verdwijnen van zijn goede score.

Noot 1: Een "waarden" doublet is in dit biedverloop standaard bij 95% van de spelers en niet alerteren kan nooit leiden tot nadeel voor de andere partij. Zuivere strafdoubletten met bijv AVxx in harten komen nu eenmaal in praktijk nooit voor.

Noot 2: Indien 4♠ met enige regelmaat zou zijn gemaakt dan zou de PK liever kiezen voor 4♠ C voor NZ en 5♣! -2 voor OW. Dat is niet mogelijk als in de praktijk zo ongeveer iedereen down gaat bij het uitblijven van een doublet.

## Protest nr. 10-02

Tweede Divisie viertallencompetitie

Spel 23 ♠ A H 9 7 2

Z / Allen ♥ 10 8 2

♦ V 8

♣ 9 8 4

♠ 10 6

♥ B 6 5

♦ H B 6 4

♣ V 6 5 2

		N		♠ B 8 4 3
	W		O	♥ H V 9 7
		Z		♦ 3
				♣ H B 10 3

♠ V 5

♥ A 4 3

♦ A 10 9 7 5 2

♣ A 7

Biedverloop is niet bekend, zuid speelt 2♦!

Uitkomst: onbekend.

Tafelresultaat: staat ter discussie;  
andere tafel: NZ 2♦ +1.

De wedstrijdleader wordt geroepen na afloop van spel 24 (het laatste van de zitting) omdat er onenigheid is over het aantal gemaakte slagen en over de gang van zaken in de sla-

gen 12 en 13 (de onderstreepte kaarten zijn nog in het spel). De leider laat in slag 12 uit de dummy ♠2 voorspelen, oost speelt ♠B en zuid ♦2. Voordat west bijspeelt, laat oost ♣10 zien. De leider betoogt dat het voor west nu duidelijk is dat hij in slag 12 ♣V moet spelen. Oost zegt dat uit het biedverloop blijkt dat oost geen vijfkaart harten heeft en dat door het bijspelen van ♣H en ♣B duidelijk is dat oost ook ♣10 heeft dus dat west ♥B moet vasthouden.

NZ beroepen zich op art. 57A3 waarin zou staan dat de leider nu west zou kunnen verbieden ♣V te spelen waarna de leider de laatste slag maakt met ♥3. Volgens OW is er sprake van een claim in een wedstrijd die naar hun mening al veel te lang heeft geduurd. Het is duidelijk hoe het spel zit en oost heeft alleen het spelen willen bekorten.

De wedstrijdleader beslist het aantal slagen vast te stellen op negen voor NZ waarbij west de laatste slag maakt met ♥B, dit 'gebaseerd op het niveau van de westspeler'.

Volgens NZ doet het niveau van de westspeler niet ter zake en daarom gaan ze in protest.

De Protestcommissie komt tot de volgende **uitspraak**:

Protest is aangetekend tegen de behandeling van een getoonde kaart in slag 12.

De protesterende partij claimt behandeling volgens artikel 57 (voortijdig voorspelen of spelen).

Protest is afgewezen omdat de betreffende wedstrijdleader het geval heeft behandeld volgens artikel 68 (getoonde kaart tijdens een claim) met medeneming van artikel 70, en de PK in het betoog van de protesterende partij geen aanleiding ziet om dit af te wijzen. Wel komt in het betoog naar voren dat de niet-overtredende partij zijn vraagtekens zet bij het weggooien van oost in de niet afgemaakte twaalfde slag.

Nader onderzoek door de PK aangaande het afhandelen van de claim steunt de beslissing van de wedstrijdleader.

De beslissing van de arbiter wordt gehandhaafd.

Het protestgeld wordt geretourneerd omdat de afwegingen aangaande artikel 70 dicht tegen de grens aan zitten.

Noot 1: De wedstrijdleader is ter plekke tot de conclusie gekomen dat hier sprake was van een claim en dan zeggen ook de Spelregels dat artikel 57 niet van toepas-

sing kan zijn maar dat artikel 70 moet worden gebruikt; het gaat immers om het opeisen van de volgende slag.

Noot 2: De vaststelling van het resultaat op dit spel conform art. 70, en met name lid D2 en zijn voetnoot, is door de PK getoetst bij een aantal spelers van tweededivisienniveau. Hieruit is voldoende steun voor de beslissing van de arbiter naar voren gekomen maar er moet wel worden gezegd dat er ook wel begrip zou zijn voor het toewijzen van de laatste slag aan de leider.

### Protest nr. 10-03

Bondsklasse A vrouwenparencompetitie

#### Spel 4

W / Allen

♠ V B

♥ H 5 3 2

♦ V 10 7 5 4 2

♣ 8

♠ 7 4 2

♥ B 8 6 4

♦ A 8 3

♣ A 9 7

W O  
Z

♠ A H 9 5  
♥ V 10 7  
♦ B 6  
♣ B 6 5 2

♠ 10 8 6 3

♥ A 9

♦ H 9

♣ H V 10 4 3

#### Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas	pas	1♣*
pas	1♥	pas	1♠
pas	1SA	pas	pas
pas	pas		

Uitkomst: ♦B.

Tafelresultaat: 1SA +1.

De wedstrijdleider wordt geroepen na afloop van het spelen als blijkt dat noord een zeskaart ruiten niet geboden heeft. NZ spelen Walsh maar noord heeft 1♥ niet gealerteerd. Oost zegt dat als dat wel gebeurd zou zijn, ze met schoppen zou zijn gestart.

De wedstrijdleider vraagt zes spelers naar hun start na een biedverloop waarbij 1♥ wel gealerteerd is. Vier spelers kiezen voor schoppen (♠A of een kleintje), twee nog steeds voor ruiten. Daarmee is schoppen dus een alternatief en de wedstrijdleider besluit een arbitrale score vast te stellen op basis van de volgende weging:

50% tafelresultaat

50% A.S. op basis 80% 1SA C en 20% 1SA -1 (dus 50% 1SA +1, 40% 1SA C en 10% 1SA -1, kijkt u vooral ook even naar het artikel op pagina 17 om te zien hoe dit uitgerekend moet worden).

NZ zijn het daarmee niet eens en gaan in protest. Ze voeren o.a. aan dat Walsh niet meer expliciet in de alerterregeling genoemd wordt en bestrijden het conventionele karakter van het 1♥-bod.

De Protestcommissie komt tot de volgende

#### uitspraak:

Score terug, 80% 1SA C, 20% 1SA+1;

Het protestgeld wordt geretourneerd.

Motivatie PK:

Hoewel Walsh als voorbeeld in de alerterregeling is verdwenen, betekent dat niet dat het daarom niet meer alerterbaar is. Het NZ-paar in kwestie alerteerde sinds de nieuwe alerterregeling geen enkel Walsh-gerelateerd bod meer, dus ook niet het 1♦-bod, of het SA-rebid na 1♦. Het paar is overigens duidelijk te goeder trouw en zal ongetwijfeld in het vervolg deze biedingen weer wel alerteren.

De WL heeft op basis van interviews met spelers besloten dat zonder de overtreding 1SA normaliter gemaakt zal worden, met ongeveer 20% kans op een overslag. Deze beslissing van de WL wordt door de PK niet getoetst in overeenstemming met het nieuwe PK reglement.

De WL besloot ook dat OW dit nadeel toch ook wel enigszins aan zichzelf te wijten hadden omdat een start van ♦B vrij speculatief is, en ze hadden kunnen vragen naar het 1♥-bod voor die start. Om die reden compenseerde de WL het nadeel voor OW slechts voor 50%. Voor deze beslissing kan noch de WL, noch de PK een ondersteunend spelregelartikel vinden en om die reden wordt deze 50% compensatie veranderd in 100%. Een soortgelijke beslissing had genomen kunnen worden op basis van 12C1b maar dat had geleid tot een splitscore, en noch de WL, noch de PK vond de start daarvoor speculatief genoeg.

# 8<sup>e</sup> EBL Tournament Directors Course

door Wim Offerman

## Inleiding

Van 1 tot en met 5 februari werd in San Remo door de European Bridge League een arbitercursus georganiseerd, de 8<sup>e</sup> sinds 1982.

Grofweg bestond de cursus uit drie gedeelten: een begintoets na aankomst, daarna drie dagen live-arbitrages en lezingen en de laatste dag een slottoets. Op het moment van schrijven zijn de toetsen en lezingen van deze cursus nog niet toegevoegd maar te zijner tijd zullen ze te bestuderen zijn op de website van de EBL [www.eurobridge.org/index2.html](http://www.eurobridge.org/index2.html)  
>Departments/Directing/Courses

In de begintoets werden oplossingen voor achttien tamelijk alledaagse arbitrageproblemen gevraagd. Ter illustratie de problemen 7 en 8 (uiteraard waren de meeste problemen van het type 8).

### 7. Zuid/Allen, paren

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
—	—	—	1SA
2♦	2♠	... pas	pas
3♦	pas	pas	pas

Oost aarzelt bij zijn eerste pas. De arbiter staat het 3♦-bod niet toe. West maakt het contract door een verzaking van noord (een slag). De frequentiestaat voor NZ zonder dit resultaat is:

+420	1
+170	4
+100	2
-90	1

Bereken de mp's voor beide paren.

### Spel 8

W / —

♠ A 10 2  
♥ A H  
♦ B 8 5 2  
♣ A 10 8 2

♠ H V B 9 8  
♥ 8 7  
♦ H 10 7 3  
♣ H B

W      N  
          Z      O

♠ 7 5 4 3  
♥ 5 3 2  
♦ A V 4  
♣ 9 7 4

♠ 6  
♥ V B 10 9 6 4  
♦ 9 6  
♣ V 6 5 3

## Biedverloop

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
—	1SA	pas	2♦
2♠	... 3♥	pas	4♥
pas	pas	pas	

NZ maken tien slagen maar OW klagen over het 4♥-bod na een aarzeling door noord voor zijn 3♥-bod. Arbiter.

Daarna drie dagen waar in acht blokken met live-arbitrages geoefend werd, afgewisseld met lezingen over diverse onderwerpen.

Voor de live-arbitrages werden 80 van de 86 cursisten (zes werden gevraagd voor de begeleiding) onderverdeeld in zeven groepen. De groep waar ik in zat, telde naast mij een Finse, Zweed, Noor, Ierse, Belg, Zwitser, Pool, Kroaat, Bulgaar, Israëliër en Egyptenaar. Na de cursus zijn we een mailgroep gestart en houden we elkaar min of meer op de hoogte van onze arbitrageactiviteiten.

Van de live-arbitrages heb ik deze week het meest geleerd. In iedere arbitrage werd wel een punt dat aandacht verdient naar voren gehaald. Vaak betroffen het kwesties die je normaal niet tegenkomt maar die toch je kennis van de regels verbeteren. Een grappig voorbeeld hiervan is:

### Z / NZ

♠ V 10 6 5  
♥ V 8 3  
♦ H 7 4 2  
♣ A 6

♠ 4

♥ A 10 7 4

♦ V B 10

♣ H V 10 9 4

♠ 8 3  
♥ 9 2  
♦ 9 8 6 3  
♣ B 8 7 5 2

♠ A H B 9 7 2  
♥ H B 6 5  
♦ A 5  
♣ 3

## Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	1♠
2♣	3♣	pas	3♥
a) pas	3♠	pas	4♣
pas	4♦	pas	4SA
pas	5♣	pas	6♠
pas	b) pas	pas	

- West wil passen maar de bidding box lijkt te vallen, in een poging dat te voorkomen legt west zijn kaarten open op tafel.
- Nu wisselen noord en zuid hun kaarten uit en kijken erin. Oost roept de arbiter en vertelt dat de bieding nog niet gesloten is. Zo mogelijk zal oost 7♣ bieden. West maakt twaalf slagen.
- Sta je toe dat oost 7♣ biedt?
  - Artikel 24 leert dat de hand van west open op tafel moet blijven liggen en dat oost één keer moet passen. Worden OW tegenspelers dan worden alle kaarten van west grote strafkaarten.
  - Nu geldt artikel 24 voor noord en zuid: hun kaarten moeten open op tafel en ze moeten één keer passen, eventueel 26 strafkaarten.
  - Volgens de cursus is 'pas' een logisch alternatief, dus het mag niet. Een beetje curieus als je bedenkt dat de open kaarten van noord en zuid geoorloofde informatie zijn voor oost en hij zo de hand van west kan reconstrueren. Maar biedt oost 7♣ dan kan noord nog 7♠ bieden – de hand van west wordt dan een tweede dummy (allemaal strafkaarten) en ♥A gaat nooit gemaakt worden.

Te volgen waren lezingen van *Ton Kooijman*: één over het berekenen van aangepaste (arbitrale) scores, met name indien de niet-overtredende partij een blunder ("serious error") begaat na de overtreding. En één over wat al dan niet als een blunder door de niet-overtredende partij beschouwd kan worden (criterium: als je er over na moet denken of het een blunder geweest is, kan het al bijna niet meer een blunder zijn).

Er werd een nuttig onderscheid gemaakt tussen normaal, verwacht en actueel resultaat van een spel. Het normale resultaat ( $R_n$ ) is het al dan niet gewogen resultaat dat je verwacht zonder dat er een overtreding plaatsvindt. Het verwachte resultaat ( $R_v$ ) is het al

dan niet gewogen resultaat dat je na de overtreding kunt verwachten. Het actuele resultaat ( $R_a$ ) is het op het spel behaalde resultaat, na overtreding en eventueel na een blunder van de niet-overtredende partij. Zo is er te compenseren nadeel indien  $R_n > R_v$  voor de niet-overtredende partij maar geen compensatie voor  $R_v > R_a$ .

In verband met het bepalen van arbitrale scores werd gewezen op de interpretatie van de artikelen 12C1(b) en 16B1 en geïnformeerd over de discussie die hierover gaande is. Het bovengenoemde onderscheid tussen typen resultaten werd helaas niet consequent doorgevoerd. Wordt er geen blunder gemaakt door de niet-overtredende partij dan is het verwachte resultaat gelijk aan het actuele resultaat. Blijft het zaak het normale resultaat te bepalen.

In deze gevallen werd het normale resultaat echter het verwachte resultaat genoemd – dat zorgde voor het nodige hoofdbreken bij de cursisten.

Misschien is de term verwacht resultaat niet zo handig omdat er zowel in het normale als in het verwachte resultaat een zekere verwachting (extrapolatie) besloten zit.

*Hans van Staveren* informeerde over zijn programma's voor het zaaien van deelnemers naar bijv. sterkte en nationaliteit door het veld zodat gelijkmatige groepen ontstaan (*Seeding*), en het programma om binnen een groep paren met een bepaalde karakteristiek (bijv. nationaliteit) zodanig te vernummeren dat ze zo vroeg mogelijk in het schema tegen elkaar spelen (*Numberlines*). Deze programma's zijn, net als het schudprogramma Big Deal, te vinden op [www.xs4all.nl/~sater/](http://www.xs4all.nl/~sater/).

*Maurizio di Sacco* vertelde over het nieuwe, vereenvoudigde, schermreglement:

- Oost of west is overtreder en duwt zelf de biedplank, dan gelden de regels uit het spelregelboekje;
- Is de onregelmatigheid niet aan de andere kant geweest, dan wordt zij hersteld;
- Zijn beide partijen schuldig en is de biedplank door het scherm (bv. OW overtreder, NZ duwen de plank, of NZ overtreder, OW duwen plank), dan is er geen rechtzetting, de bieding gaat gewoon door.

Bij dit alles geldt artikel 25 alsof er geen schermen zijn.

Dieper werd ingegaan op artikel 23 als het handvat waarmee eventueel nadeel hersteld kan worden door de wedstrijdleader.

Niet alle lezingen waren verstaanbaar. Eén door het slechte Engels van de spreker. Eén vanwege de gedurende vele decennia vrijwillig ondergane asfaltering der stembanden van de spreker, waardoor zijn woorden in het gehooft verloren gingen. Zoals gezegd: al deze lezingen gaan op de website van de EBL verschijnen.

Ten slotte op de laatste dag 's ochtends tijd voor studie, en 's middags de slottoets. Over de slottoets elders in deze WekoWijzer een artikel van Huub Bertens. Graag wil ik nog het eerste probleem bespreken om aan te geven dat de antwoorden op de vragen niet boven twijfel verheven waren.

**O / NZ**

♠ A 10 6  
♥ A 2  
♦ B 9 2  
♣ 10 9 7 6 3

♠ B 9 5 4 2  
♥ 6  
♦ H 6  
♣ H 8 5 4 2

**W**      **N**      **O**  
           **Z**

♠ V 8 3  
♥ H V B 10 9 8 7  
♦ V 8  
♣ B

♠ H 7  
♥ 5 4 3  
♦ A 10 7 5 4 3  
♣ A V

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	1♥	2♦
doublet	3♦	4♥	pas
pas	pas		

Zuid start ♦A. De leider pauzeert twintig seconden om zijn spel te plannen en speelt ♦6. Noord denkt tien seconden en speelt de 9. Zuid switcht naar ♠H en krijgt in slag 4 een introever. OW vragen arbitrage. NZ kunnen bewijzen dat ze Lavinthal spelen in slag 1.

Zonder dit resultaat is dit de frequentiestaat op het spel:

+300	1
+150	2
+100	3
+50	1
-110	3

Wat is je beslissing?

Antwoord:

Zuid krijgt uit de nadruk waarmee noord de 9 speelt de "anderszins verkregen informatie" (16B1a) dat dit een signaal is. Het spelen van ♠H wordt hierdoor gesuggereerd en dat spelen keuren we af. Voor OW moeten we kijken wat zonder overtreding het resultaat zou zijn. Vermoedelijk gaat dit contract vaker drie dan twee down, dus OW krijgen 2/3 x drie down en 1/3 x twee down. Nu is de vraag wat het resultaat van het spel voor NZ zou worden als nu ♠H switchen niet mag. Er komen nog andere mogelijkheden om de introever te vinden maar deze eerste kans raken ze kwijt. We schatten de kans dat ze de introever alsnog vinden in op 1/3, dus NZ 1/3 x drie down, 2/3 x twee down. Uiteraard zijn deze percentages enigszins arbitrair maar het gaat om het principe. Zolang je NZ en OW gewogen scores van 100 en 150 geeft, met in totaal minder dan 100% score op het spel, is het antwoord OK. Ook voor NZ 100% twee down schrijven werd goedgekeurd.

Dat betekent in cijfers:

voor NZ +100, 11 MP's.

Bij 2/3 +100 en 1/3 +150: 12,7 MP's,

Voor OW 1/3 -100 en 2/3 -150: 5,7 MP's

Schoppenswitch wordt dus als een overtreding gezien vanwege de denkpauze van noord, er behoort ruiten nagespeeld te worden. Daar heb ik de volgende problemen mee:

1. Misschien sta ik er alleen in, maar ik vind dat een normale denkpauze door een tegenplayer in slag 1 geen ongeoorloofde informatie inhoudt. (Oké, abnormaal snel spelen is een ander geval maar dit hoeft niet als consequentie te hebben dat reflectie op het spel dus ook ongeoorloofde informatie verstrekt.)
2. Stel dat er ongeoorloofde informatie overgebracht is door de denkpauze. Welke informatie wordt door de denkpauze gesuggereerd? Als noord over zijn signaal denkt, verwacht je dan dat hij signaleringsproblemen heeft (ik moet een signaal geven dat niet duidelijk zegt wat het toont), of verwacht je dat de boodschap van zijn signaal eenduidig is? Volgens de examencommissie van de EBL toont de denkpauze het tweede geval – daar kan ik me niet in vinden.

3. Bekijk het eens andersom. Stel nu dat noord heeft:
- ♠ 9 8 3
  - ♥ H V
  - ♦ V B 9
  - ♣ 10 9 7 6 3
- en in slag 1 na een denkpauze ♦9 bijspeelt. Zuid speelt in slag 2 ruiten na. Nu moet de examencommissie van de EBL, consequent, de score laten staan. In welk geval is de uitspraak rechtvaardiger?
4. Hoe kun je een overtreding begaan indien je de informatie gebruikt die getoond wordt door het bijspelen van kaarten? Bovendien: noord kan in ruiten hebben: VB9, V92, B92, VB92. Slechts in één van de vier gevallen is de 9 geen schoppensignaal en in dat geval kan hij ook nog de vrouw spelen.
5. Wat kan noord hebben voor zijn kwetsbare 3♦-bod? Klaveren kan niet veel zijn, ruiten op zijn hoogst VB92, harten zal evenmin veel zijn, hij zal toch al snel ♠V hebben, misschien met de 10 erbij? En de aas is natuurlijk helemaal goed. Wellicht is zelfs zonder het signaal de schoppenswitch het beste vervolg.

De organisatie van de week verliep niet geheel vlekkeloos. Een aantal verbeterpunten zijn:

1. Vliegtickets van de organisatoren zodanig reserveren dat ze tijdig aanwezig kunnen zijn.
2. Halverwege de week was een speedcard toernooitje gepland. Het uitzetten van een Mitchell van 17 tafels hoeft in het mekka

van de wedstrijdleaders niet tot drie kwartier vertraging te leiden.

3. Een examencommissie kan van te voren de aard van de vragen en de normering van de antwoorden op de eindtoets vaststellen. Nu was er na afloop bij de organisatoren veel discussie over de normering, zelfs nog over wat de correcte antwoorden op de vragen waren.
4. Stel de normering van de resultaten van de week van te voren vast. Als je een bridgewedstrijd speelt, weet je ook van te voren hoe de uitslag berekend wordt. Bij aankomst werd gezegd dat de verhouding begintoeets – live-arbitrages – eindtoets 15-50-35 zou zijn (al was het nog niet definitief), achteraf bleek dit 10-45-45 te zijn. De pedagogische verantwoording voor het opwaarderen van de meest omstreden component, de eindtoets, heb ik nog niet gezien.

Ondanks het feit dat niet alles perfect geregeld was, was het voor mij toch een geweldige week. Zo vaak kom je niet in San Remo – midden in de winter zonder jas in de zon staan, heeft wel wat. En de rit heen en terug door het winterse Zwitserland geeft je gevoelsleven extra diepte. Ik heb veel wedstrijdleaders uit alle delen van Europa leren kennen. En ik heb veel opgestoken van deze week.

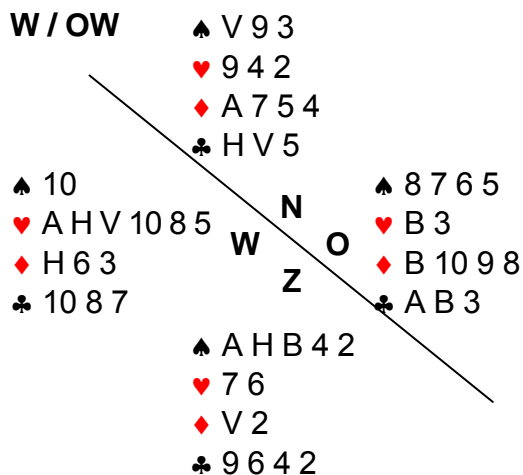
Ik hoorde van NBB-wedstrijdleaders die eerder dan ik geslaagd waren dat er vroeger wel eens kaderweekenden georganiseerd werden. Ik begrijp nu hoe leerzaam die kunnen zijn.

## Arbitragegevallen uit San Remo

door Huub Bertens

Hallo Ton,

Hierbij zomaar wat gedachten als speler over sommige, in mijn ogen, interessante arbitrages uit San Remo.



### Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
1♥	pas	1♠*	pas
2♥	pas	pas	pas

\* O → N: 3+ schoppen  
W → Z: geen alert

Officieel: 'Allowing south to bid 2♠ is almost automatic. However, as before, this doesn't end the problem. Let's say that north will make at least a game try, and that NS will end in 3♠. This contract is likely to go two down. NS -100, NS +2 imp's. A weighted score which reflects a less accurate defence is acceptable.

De redenering hier achter van Maurizio was dat noord altijd een manchepoging zou doen omdat zuid nog heel sterk kon zijn. Volgens hem zou een direct 2♠-bod een cuebid zijn, althans in Italië. Indien je tijdens een EK of WK tien spelers zou vragen wat 2♠ is dan zouden ze alle tien, mits geen Italiaan, zeggen dat het natuurlijk is. Achterhalen aan tafel of dat bij betreffende spelers zo is lijkt me een eerste prioriteit. Indien een direct 2♠-bod natuurlijk zou zijn dan heeft noord zeer beslist geen manchepoging na een balance van zijn partner. Op zich vind ik het niet zo gek als OW nog 3♥ bieden waarna noord uiteraard wel 3♠ gaat bieden. Volgens mij echter is 3♥ een niet automatisch bod, niet door oost en ook niet door west. Het lijkt niet vreemd om het resultaat dus te veranderen in 2♠ voor NZ. Toen kwamen de echte problemen want volgens de arbiter (Maurizio) is dit altijd een down. Bij enigszins normaal afspel is dit contract echter niet down te krijgen. West begint met drie rondjes harten, de laatste getroefd door zuid. Die speelt nu een klaveren naar de Heer voor het Aas van oost (zakken maakt geen verschil). ♦B na via de vrouw voor heer en aas en vervolgens ♣V en klaveren na. Zuid maakt nu dus altijd vijf troefslagen in zijn hand, ♦A, ♣H of ♣V, en kan de vierde klaveren in de dummy aftroeven met ♠V. Dat maakt zes schoppenlagen, ♦A en een klaverenslag. Ik zou me kunnen laten overtuigen om 3♠ -1 te laten schrijven maar zelfs dat gaat me eigenlijk al te ver. Er is zelfs geen dubbel dummy defence waarbij 2♠ down kan. Mijn uitspraak: 2♠ C, +7 imp's voor NZ.

Z / Allen	♠ A V B 9 8	♥ H	♦ 9 3	♣ H 9 8 6 3
♠ H 6	♥ A V 8 6 3	♦ A 10 8 4	♣ V 4	♠ 10 7 4
				♥ 10 9 7 4
				♦ H V B
				♣ A 10 5
				♠ 5 3 2
				♥ B 5 2
				♦ 7 6 5 2
				♣ B 7 2

Biedverloop			
West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
1SA	2♥*	3♣**	pas
3♥***	pas	4♥	pas
pas	pas		

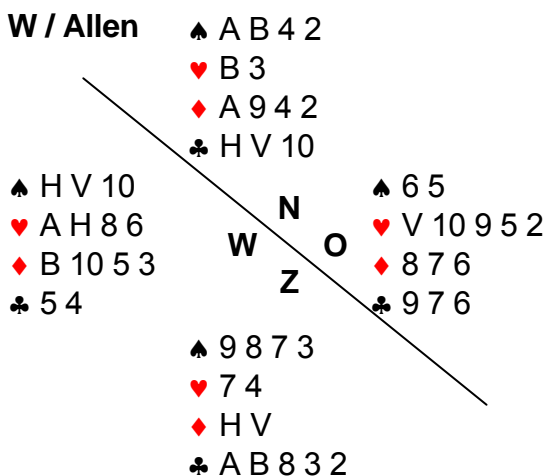
\* schoppens  
\*\* aan beide kanten: harten, geen schoppenstop  
\*\*\* idem

Officieel: 'Tricky. EW agreement is clearly to advantageous for them, since west can decide to either show his stopper or not, without compromising his side. It looks pretty much like a psych protected by the system, therefore not allowed by EBL's regulations. If you couldn't find it, Law 40 qualifies it as a possible concealed understanding, and the benefit of the doubt goes to the non offenders. Flat board. Some weighted score which include 4♥ -1 is also acceptable.'

Dit is echt te moeilijk voor mij. Oost is ongeli-miteerd en door het bieden van west, geen stopper, zou dus een dicht slem gemist kunnen worden. Geef oost zowel ♥H als ♣H erbij en ze zullen slem niet meer bereiken terwijl ze twaalf slagen van boven hebben. Ik kan me niet voorstellen dat NZ dan de arbiter geroepen zouden hebben. Stel oost heeft een gepaste hand dan kan ik me voorstellen dat er door de arbiters zo over gedacht wordt maar waarom 4♥ twee down zou gaan is me een compleet raadsel. Indien west de dubbele hartensnit neemt, wat niet zo vreemd is, dan kan het contract niet down en zelfs als hij de hartens verkeerd doet, is één down het maximale. (Ruitenstart, harten voor V en H, ruiten na, harten voor het aas, ruiten meegenomen (schoppen weg) en toch maar schoppen naar

de heer, aas zit fout maar noord moet in de dubbele renonce spelen of klaveren onder zijn heer vandaan.) Je hebt een goed systeem, goede afspraken en daar mag je dus niet naar eigen inzicht gebruik van maken?

Wij spelen zelf 1♣/♦-(pas)-1♥-(pas)-2SA als MF, hier kunnen nog handen met fit in zitten. Als je nu 1♥ geboden hebt op helemaal niets, dat gebeurt wel eens, dan kun je niet meer weg. Behalve..... we spelen nu 3♦ als slem-poging in een minor waarop openaar met 3♥ kan vragen welke minor. Een slimigheidje, kun je toch nog weg. Mag dat niet? De truc is niet bedacht om te ontsnappen en is zover ik weet ook nog nooit voorgekomen maar het zou kunnen. Ik neem een gokje en word gestraft omdat ik goede/gelukkige afspraken heb, voelt vreemd aan.



Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	1SA	pas	2♦*
pas	2♥	pas	3SA
pas	pas	pas	

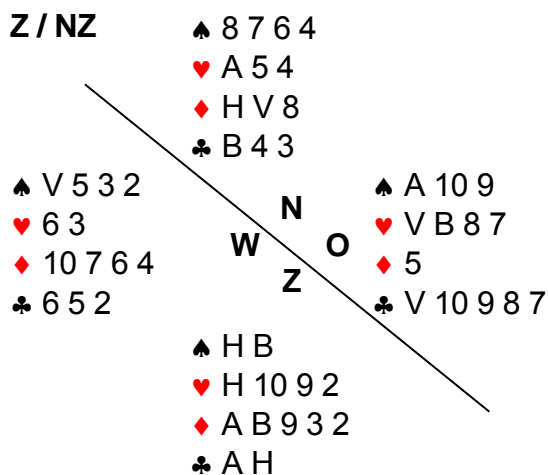
\* Z → W: Stayman  
N → O: transfer naar harten  
NZ kunnen niet bewijzen wat hun afspraak is.

Officieel: 'One way (explanation) or the other, one of the opponents has shown hearts, therefore to lead the suit is impossible anyhow. Result stands.'

Deze begrijp ik om meerder redenen helemaal niet. Ik hoor Jeanne (internationaal arbiter Jeanne van den Meiracker en de vriendin van Huub Bertens, red.) vaak zeggen dat als je het niet zeker weet doe dan net of er een scherm staat. Ik zou hier willen zeggen

doe eens net of er geen scherm staat. Je vraagt dan na afloop van het bieden wat de betekenis ervan is en je krijgt te horen dat er een misverstand is. Zeker weten dat je harten start. Ik heb geen idee wat de regels hier precies over schrijven maar om de verkeerde uitleg te krijgen en daarom nooit meer met harten te starten gaat me wel erg ver.

Andere reden om een down te schrijven: viertallenbridge is een simpel spelletje, de tegenstanders zitten in 3SA en je moet uit. Je kijkt of je een vijfkaart hebt en zo ja dan kom je die uit, heb je geen vijfkaart dan kijk je of partner er een heeft en dan kom je die uit. Is het antwoord op beide vragen nee dan start je passief. De reden hierachter is dat indien een vierkaartstart tot down zou leiden er meestal tijd is om die te switchen. Start je de verkeerde VIERkaart dan is het meestal einde defen-ce. Zelfs indien dit allemaal mag dan nog is een hartenstart in mijn ogen nooit onredelijk. Is het zo vreemd als partner eens AHx heeft of A-derde met de secce heer in de dummy? Het is hier 100% zeker dat er door iemand verkeerde uitleg is gegeven en alleen daarom al lijkt het me niet meer dan billijk dat 3SA een aantal keren down meegenomen wordt in een eventueel gewogen score.



Biedverloop

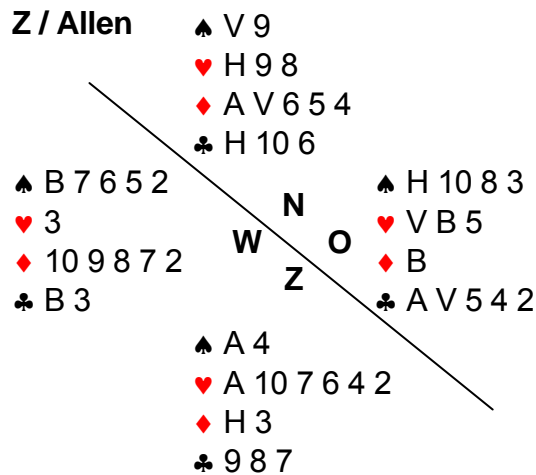
West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	1♦
pas	1SA	2♣*	doublet
2♠	3♦	pas	3♥
pas	3♠	pas	3SA
pas	pas	pas	

\* O → N: natuurlijk  
W → Z: hoge kleuren (conform afspraak)  
Tafelresultaat 3SA +1

At the end, NS call the TD, complaining for the different information given. North states that he had misunderstood his partner's double, **taking it T/O instead as penalty oriented**: If he had been correctly informed he could have doubled 2♠.

Officieel: 'Once south has shown a strong, basically balanced hand, it is definitively more attractive for north to double 2♠. In that case, since neither east, nor west has any reason to run, the result will be 2♠! -5, NS +10 imp's.

Hier zakte mijn broek echt helemaal van af want volgens mij zit er hier een niet zo eerlijk persoon op de noordstoel. Stel hij zou de juiste uitleg gekregen hebben dan lijkt me dat doublet best wel eens klaveren zou kunnen betekenen (hoe moet je die anders bieden?). Met de gegeven uitleg was doublet zeker punten, ofwel *take out*. Zijn er überhaupt op redelijk niveau mensen te vinden die doublet op 2♣ als iets anders spelen dan punten? Dit geeft gewoon een hand aan die te sterk is om te passen en geen goed eigen, natuurlijk bod heeft. Je zegt dus als noord dat je dacht dat partners doublet take out was en dus normaal gesproken ook wat schoppen heeft en je doubleert 2♠ niet terwijl je een absoluut maximum hebt met meer schoppens dan je logischerwijs kunt hebben? Moet niet veel gekker worden. Indien je de goede uitleg gekregen zou hebben, kan ik me voorstellen dat je 3♦ biedt i.p.v. doublet, partner geeft klaveren en ruiten aan en je geeft vrijwillig voorkeur. (Die zal overigens altijd denken dat je er vier hebt want je hebt 1SA geboden, normaal gesproken ontken je dan een vierkaart hoog.) Dan zou je pech gehad hebben, of beter gezegd, geen geluk, je haalt nog steeds het normale resultaat. Nu krijg je de verkeerde uitleg, die is 100% in je voordeel, je doet iets wat niet zo handig is, en hup, de arbiter draait dit terug. Ik ben ervan overtuigd dat de maker van dit probleem het spel een kwartslag gedraaid heeft, m.a.w. het scherm stond verkeerd, de enige logische verklaring.



Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	1♥
pas	2♣ *	pas	2♦ **
pas	4♥	pas	pas
pas			

After the lead, East called the TD complaining about the missing alert over 2♣, and at the end calls back the TD to complain that if he had been properly informed, he could have doubled 2♣, and the club lead defeats the contract.

NS say they play basically natural, and after a further inquire the TD finds out that this is true, but that 2♦ would have shown either a natural GF bid (zoals in dit geval, HB), or a weak support, therefore, just in that peculiar case, 2♣ may come from the actual holding. (Hier snap ik helemaal niets van, noord heeft toch een natuurlijk GF in ruiten en geen zwakke raise naar 2♥? HB).

The TD polls some experts, asking whether they would have doubled or not, and obtains a large (8/10) majority in favor of passing 2♣.

Ik begrijp de hele uitleg van noord niet, hij heeft een natuurlijke GF in ruiten en geen zwakke verhoging in harten en volgens zijn zeggen moest hij daarom met deze hand 2♣ bieden? Ik heb dit lang laten bezinken, getracht er achter te komen of dit relevant is, geprobeerd uit te vinden wat er in de vertaling is misgegaan maar kan nog steeds niets bedenken.

Nu de case zelf. De TD heeft in ieder geval twee non experts gevraagd want er is niemand van enig niveau te vinden die 2♣ kan doubleren voor de start. Wederom, zoals al eerder in de test (probleem 9), ligt het anders als oost zou hebben voorgepast maar dat is hier duidelijk niet het geval. Stel OW kunnen

duidelijk aantonen dat een doublet op 2♣ deze kleur aangeeft dan hebben ze wel een case maar dat is niet eens onderzocht!!!! Ergo, wat experts hiervan vinden is helemaal niet belangrijk, eerst onderzoeken wat doublet zou betekenen.

Verder zijn er nog een paar gevallen waar ik het niet helemaal mee eens ben maar dit waren voor mij de gevallen die er uitsprongen. Ik heb met bijzonder veel genoeg deze week mee mogen maken en ben er achter gekomen dat arbiters niet “zomaar iets doen” zoals wij spelers nogal eens denken en zeggen. Ik heb een aantal live-arbitrages aanschouwd en was onder de indruk van de tijd en inzet die hierin gestoken was om het allemaal goed te laten verlopen. Ik beseef ook dat

de uitspraken hierbij niet eens het allerbelangrijkste waren maar het hele concept van hoe kom je als TD aan tafel, hoe zorg je voor de juiste informatie, noteer je, etcetera. Fantastische opzet. Het is dan wel bijzonder jammer als DE test er dan vervolgens uitziet alsof hij de avond ervoor even snel in elkaar geflanst is. Niet omdat ik het met bepaalde uitspraken niet eens ben maar vol met taalfouten, wel/ geen scherm, onvolledige informatie en wat al niet meer.

Bedankt dat je mij er ook bij betrokken hebt en hopelijk krijg ik een keer een reactie van je op dit schrijven indien je daar tijd voor hebt.

Met hele vriendelijk (bridge) groet,

Huub Bertens

## Ernstige fout

door Ton Kooijman

(Dit artikel is een ingekorte versie van de lezing die Ton Kooijman in februari heeft gehouden bij de training van de wedstrijd-leiders van de Europese Bridge Liga.)

Een WL moet regelmatig beoordelen of een bepaalde actie het gevolg is van een eigen stommiteit of niet. Anders gezegd, rekenen we de niet-overtredende partij de gekozen maar verkeerd uitgekakte actie aan?

Onderstaand een zevental voorbeelden waarin een overtreding heeft plaatsgevonden die mogelijk schade voor de tegenstanders als gevolg heeft. De vraag aan de lezer is om steeds eerst zelf te beoordelen of er sprake is van een ernstige fout. In alle onderstaande gevallen besloten de WL en/of het protestcomité dat de schade een gevolg was van een ernstige fout en op zijn minst voor een gedeelte niet veroorzaakt door de overtreding (zie artikel 12C1(b) van de spelregels). Over het algemeen zijn WL's en protestcomités nogal terughoudend in het compenseren van een slechte score na een onregelmatigheid en bieden daardoor onvoldoende bescherming aan de niet-overtredende partij. Hoog tijd voor een aantal richtlijnen.

1) West heeft :  
♠ B 10 9  
♥ 9 7 5  
♦ B 10 9 6  
♣ H 10 3

en moet uitkomen na het volgende biedverloop:

Noord	Zuid
—	1♣
1♦	1♥
2♠	2SA
3SA	allen passen

2♠ is uitgelegd als natuurlijk maar is volgens afspraak vierde kleur. West is nu uitgekomen met ♦B maar zegt met de juiste informatie met ♠B te zijn uitgekomen. Is niet met schoppen uitkomen een ernstige fout?

**Beslissing** van de WL: de score blijft staan. Ook als 2♠ natuurlijk is, heeft noord minstens evenveel ruitens als schoppens. In beide gevallen is een schoppenstart beter dan een ruitstart.

**Beoordeling:** geen ernstige fout. Het vereist iets idioots om de uitkomst als ernstige fout te bestempelen. Bijvoorbeeld tegen 6SA niet AH incasseren maar een kleintje in een andere kleur uitkomen of de 9 starten van HVB9.

2) ♠ 8 7  
**O / Allen** ♥ H B 4 2  
 ♦ 8 2  
 ♣ A H 7 4 3

♠ A B 4 3  
 ♥ V 10 9  
 ♦ A 10 5 3  
 ♣ V 6

W N O  
 Z

♠ H V 10 9 5  
 ♥ A  
 ♦ H V B 6 4  
 ♣ B 5

♠ 6 2  
 ♥ 8 7 6 5 3  
 ♦ 9 7  
 ♣ 10 9 8 2

Biedverloop  
 West Oost  
 — 1♠  
 2♦ 4♦  
 4♠\* 4SA \* na lang denken,  
 5♥ 6♠ ontkent hartencontrole  
 allen passen

Zuid start nu harten en roept de arbiter vanwege oosts 4SA-bod.

**Beslissing** van de WL: de score blijft staan. Natuurlijk heeft oost nu een hartencontrole dus is een klaverenuitkomst aantrekkelijker.

**Beoordeling**: geen ernstige fout. De vraag is niet of een alternatief aantrekkelijker is maar of de verkeerde keuze dwaas is. Het is niet ongewoon om te proberen de tegenstanders te misleiden door een controle te suggereren. En waarom zou een hartenstart niet goed kunnen zijn zelfs al heeft oost een hartencontrole? Je mag toch verwachten dat de tegenstanders in alle kleuren ten minste een tweederondecontrole hebben als ze slem spelen?

3) ♠ A V B 10 7  
**W / NZ** ♥ —  
 ♦ H 10 6 4  
 ♣ A H V B

♠ H  
 ♥ V B 10 8 5  
 ♦ A V 7 5 3 2  
 ♣ 2

W N O  
 Z

♠ 9 5  
 ♥ A H 9 6 4 2  
 ♦ —  
 ♣ 10 8 7 5 3

♠ 8 6 4 3 2  
 ♥ 7 3  
 ♦ B 9 8  
 ♣ 9 6 4

Biedverloop  
 West Noord Oost Zuid  
 1♦ 1♠ doublet 2♠  
 3♥ 4♠ 5♥ pas  
 pas 5♠ ...pas pas  
 6♥ doublet allen passen

Noord probeert ♣AH te incasseren. Contract gemaakt.

**Beslissing** van de WL: de score blijft staan. Noord had in slag twee ♠A moeten spelen.

**Beoordeling**: noord had zich kunnen realiseren dat het veel waarschijnlijker is dat west nog een schoppen heeft dan een tweede klaveren - zou zuid met heer-zesde maar 2♠ hebben geboden? – maar klaveren doorspelen is geen dwaze actie. Geen ernstige fout.

4) ♠ V B 8 7  
**N / NZ** ♥ V 9 8 5 2  
 ♦ —  
 ♣ V 9 4 3

♠ 6  
 ♥ A 4  
 ♦ H 10 8 5 4  
 ♣ H 10 8 7 6

W N O  
 Z

♠ A H 3 2  
 ♥ 6 3  
 ♦ V B 9 6  
 ♣ A B 2

♠ 10 9 5 4  
 ♥ H B 10 7  
 ♦ A 7 3 2  
 ♣ 5

Biedverloop  
 West Oost  
 — 1SA  
 2♠ 3♥  
 4♣\* 4♠  
 4SA 5♦  
 6♦ 6SA  
 allen passen

2♠ is uitgelegd als een transfer voor harten; de rest van de bieding is ook een puinhoop. Zuid start met ♠10, voor het aas. Het ruitennaspel is voor zuids aas en weer schoppen. Oost incasseert vier ruitenslagen, waarop noord onder andere een klavertje wegdoet. Oost neemt nu ♣B over met ♣H, speelt ♣10 en van ♣V9 speelt noord nu de ♣9. Nu wordt het contract gemaakt in plaats van drie down. Zuid zal de wedstrijdleider vertellen dat hij een harten zou zijn uitgekomen met de juiste informatie (2♠ is een transfer naar een lage kleur).

**Beslissing** van de WL: ernstige fout.

**Beoordeling:** Dit is zonder twijfel een ernstige fout. Met V9 achter de tien en de boer al gespeeld is het onbestaanbaar om niet te dekken. De claim van zuid dat hij harten zou zijn gestart snijdt hout, dus voor het verschil tussen drie en vier down worden NZ gecompenseerd. Het verschil tussen contract en drie down is eigen schuld.

5)

**W / Allen**

♠ 6 2  
♥ A 8  
♦ A V 9 4  
♣ A V 8 7 2

♠ B 10 9  
♥ V 6 4 3  
♦ 5 2  
♣ H 10 8 4

N  
O  
W  
Z

♠ H V 8  
♥ H B 10 9 2  
♦ H 8 3  
♣ B 5

♠ A 7 5 4 3  
♥ 7 5  
♦ B 10 7 6  
♣ 9 3

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1♣	1♥	1♠*
pas	2♦	pas	2SA
pas	3♣	pas	3♦
pas	3SA	pas	pas
doublet	allen passen		

\* 1♠ belooft een vijfkaart

2SA dwingt noord tot 3♣, waarna zuid kan afzwaaien in 3♦. Noord alerteert 2SA niet. West start ♥3, oost wint met de heer en switcht naar ♠H voor het aas. ♦B is voor de heer waarna OW twee schoppenlagen meenemen en pas dan weer harten spelen. Het contract wordt zodoende gehaald.

**Beslissing** van de WL: niet tijdig harten door spelen is een ernstige fout. Wat anders kan de start met ♥3 betekenen dan dat west de vrouw heeft?

**Beoordeling:** dit voorbeeld is geschikt om het begrip 'gevangen in een gedachte' te introduceren. Oost hoort een biedverloop met een natuurlijke 2SA in zuid. Die moet dan ♥V wel hebben. Het komt niet in oost op dat zijn partner die zou kunnen hebben. Deze gedachten-gang kan niet als ernstige fout worden be-

stempeld. Los van twee hartenslagen ziet oost drie ruitenslagen en voldoende klaverenslagen voor de leider. Een schoppen-switch om de leider op negen slagen te houden moet niet als dwaas worden beoordeeld. Geen ernstige fout.

6)

**Z / OW**

♠ B 9 6  
♥ H 7 5  
♦ A V B 8  
♣ V 7 6

♠ A V 7 4  
♥ V  
♦ 9 6 3  
♣ B 9 4 3 2

N  
O  
W  
Z

♠ H 5 3  
♥ B 10 9 6 4 3  
♦ 7 2  
♣ A 5

♠ 10 8 2  
♥ A 8 2  
♦ H 10 5 4  
♣ H 10 8

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
pas	1SA	2♦	doublet
pas	pas	2♥	doublet
3♦	doublet	3♥	doublet
allen passen			

1SA toont 12-14. 2♦ is niet gealerteerd. Zuid start ♣8 voor de vrouw en het aas. ♥3 loopt via de vrouw naar de heer. Nu ♦A, ruiten voor de 10 en ruiten getroefd door oost. ♥B is voor zuids aas. Zuid neemt nu niet ♣H mee maar speelt ♦4, waarna de leider zijn contract maakt.

De WL staat het bieden van 3♥ niet toe.

**Beslissing** van de WL: het niet incasseren van ♣H is een ernstige fout.

**Beoordeling:** noord heeft in de eindpositie al twaalf punten laten zien. Oost heeft dus ♠H. Het enige gevaar is dat er een klaveren in oost weg kan op een vrije schoppen in west. Zuid heeft geen alternatief, hij moet ♣H spelen. Wel een ernstige fout. Het normale resultaat is 3♦! -4. 3♥ was zonder de ernstige fout één down gegaan. NZ ontvangen compensatie voor het verschil tussen één en vier down maar niet voor het verschil tussen één down en contract.

7) ♠ A B 7 3  
 N / NZ ♥ H 5  
 ♦ H 10 9 6  
 ♣ H 7 5

♠ V 6 4  
 ♥ A V 10 8 4  
 ♦ B 2  
 ♣ 10 6 4

W N O  
 Z

♠ H 10 8 5  
 ♥ B 3 2  
 ♦ V 7 4 3  
 ♣ 9 3

♠ 9 2  
 ♥ 9 7 6  
 ♦ A 8 5  
 ♣ A V B 8 2

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	1♦*	pas	1SA
pas	2♣	pas	2♦
pas	3SA	allen passen	

\* 1♦: Precisie  
 1SA: 10+, gebalanceerd  
 2♣: Stayman.

West start met ♥8 en zuid vraagt naar de uitkomstafspraken. Antwoord: 'top of nothing'. Zuid duikt en verliest de eerste vijf slagen. West zegt gewoon met de vierde van boven uitgekomen te zijn. Aangenomen dat er verkeerde uitleg is geweest, is het niet spelen van ♥H dan een ernstige fout?

**Beslissing** van de WL: het niet spelen van ♥H is een ernstige fout.

**Beoordeling:** dit is een interessante kwestie. Als oost alle honneurs heeft, is ♥H leggen zinloos. Anderzijds is het niet leggen van ♥H sowieso zinloos. De enige kans om het contract te maken is om niet meteen vijf slagen te verliezen. Je kunt zelfs zeggen dat het vragen naar de betekenis van de uitkomst zinloos is,

de leider heeft geen alternatief. Kunnen we stellen dat dit aspect voor de leider de doorslag zou moeten geven? Naar mijn mening wel. Dit is een ernstige fout. Stel je eens voor dat dit spel in een vu-graphzaal wordt getoond en wat de reactie zal zijn als de leider in slag één een kleintje legt. Een unanieme uitbarsting van ongelooft neem ik aan?

### Conclusie

Wedstrijdleiders en protestcomités neigen ernaar de gedane acties van de niet-overtredende partij te streng te beoordelen. Ze slagen er daarbij niet in een goed beeld te scheppen van de problemen waarmee de niet-overtredende partij wordt geconfronteerd. De benadering in de spelregels is zodanig dat de niet-overtredende partij fouten mag maken – zelfs grote fouten – zonder dat dat de te bepalen arbitrale score beïnvloedt.

Een gemaakte keuze die verkeerd uitpakt, moet pas voor eigen rekening komen als het zelfs niet door een paar spelers van vergelijkbare sterkte als optie wordt gezien waarbij ook niemand die keuze daadwerkelijk zou maken. In dat geval wordt de uit die keuze voortvloeiende schade niet gecompenseerd in de arbitrale score (schade volgend op de overtreding, niet als gevolg van: i.e. het verschil tussen het verwachte resultaat na de overtreding en het feitelijk behaalde resultaat).

Anders geformuleerd: als het mogelijk is een realistische hand bij de tegenstander of partner te construeren op basis van de op dat moment beschikbare informatie waardoor de gemaakte keuze kan worden gerechtvaardigd, kan er geen sprake zijn van schade als gevolg van een eigen gemaakte fout.

## Reacties op WekoWijzer 116

### Het gaat er niet om gelijk te krijgen

door Ron Jedema

Op grond van de melding in WekoWijzer 116 waar in het voorwoord wordt aangegeven dat de Weko er prijs op stelt dat lezers hun mening geven, reageer ik op de reactie van de Weko op de artikelen van Rob Stravers en Siger Seinen.

Het valt mij op dat inmiddels duidelijk is geworden dat de tekst niet helder is. Je zou dan

verwachten dat de tekst helder wordt gemaakt door een duidelijke uitleg. Helaas moet ik tot een andere conclusie komen.

In het geval dat de leider tegen de dummy zegt: "ik weet het niet meer, kies jij maar" vindt de Weko bij monde van Ton Kooijman, dat artikel 46B aanhef van toepassing is (de speelwijze van de leider staat onomstotelijk

vast). Helaas vertelt Ton er niet bij hoe die speelwijze luidt. Elke criticus heeft het gelijk aan zijn zijde als hij meldt dat de bedoeling niet onomstotelijk vaststaat, omdat hij de dummy laat kiezen en letterlijk meldt dat hij het zelf niet meer weet.

Siger meldt vervolgens dat de ruiten gespeeld moeten worden (art 44: je moet bekennen) dus wordt de hoogte niet genoemd en daarom moet 46B2 worden toegepast. Wij hebben hetzelfde geval voorgelegd aan de "weko" van de Vlaamse Bridgeliga (die werken met exact hetzelfde spelregelboekje) en Paul Meerbergen (samen met de Weko de vertaler van het spelregelboekje) komt ook tot het toepassen van 46B2.

Lezen wij dan zo slecht? Ja, zegt de Weko en vervolgens komt de Weko met een conclusie die we nog niet eerder zagen: het aannemen dat een kleur wordt aangeduid is geen grond voor het toepassen van 46B2, want 46B2 geldt alleen als de kleur genoemd wordt (bijvoorbeeld: 'ruiten').

Kennelijk is er iemand op een idee gekomen wat tot nu toe niet leefde bij de Weko, want in

opgave 30 van het CLA-examen van voorjaar 2006 staat een soortgelijke situatie. Zuid is dummy, west speelt ♥10 voor en in de dummy liggen ♥V963. De leider zegt: "gooi maar bij". Bij het antwoord staat dat artikel 46B2 van toepassing is, want: je moet bekennen. Wel kleur, geen hoogte: 46B2: de kleinste. Kunt u er nog een touw aan vastknopen? Geen kleur genoemd, de leider roept iets als "gooi maar wat bij" en nu is ineens 46B5 niet van toepassing?

Het lijkt er sterk op dat iemand een beslissing heeft genomen en die niet goed kan motiveren. Als het vuur wat nader aan de schenen wordt gelegd, wordt er telkens weer een nieuwe draai gevonden. In de politiek heet dat "draaikonterij". Het gaat er echter niet om wie gelijk heeft. Het gaat erom dat we er naar moeten streven de spelregeltekst (in ieder geval de Nederlandse vertaling) zodanig helder te krijgen, dat (vrijwel) iedereen tot dezelfde conclusie komt. In plaats van van geval tot geval een uitspraak te doen, zou de Weko zich moeten bezighouden met dat hogere doel.

## De heren Neuberg en Ascherman en de competitieresultaten

*door Martin Phaff*

Interessant artikel van Peter Smulders in WekoWijzer 116 met het idee om het resultaat van een zitting voor de bijtelling bij de competitie te corrigeren voor het aantal aanwezige paren tijdens die zitting.

En terecht, het is in een lijn van zestien paren lastiger om 100% of 0% op een spel te halen dan in een lijn van twaalf paren, correctie bij

aanwezigheid van slechts twaalf van de zestien paren in een lijn richting de 50% lijkt dus op zijn plaats.

Maar is de correctie van een dergelijke omvang dat daarmee de toegenomen complexiteit gerechtvaardigd is? Een voorbeeld van een lijn van nominaal zestien paren, uitslag gecorrigeerd volgens de Neubergmethode<sup>1</sup>:

aanwezig aantal paren	ongecorrigeerde score				
	40,00	45,00	50,00	55,00	60,00
12	40,48	45,24	50,00	54,76	59,52
14	40,20	45,10	50,00	54,90	59,80
16	40,00	45,00	50,00	55,00	60,00

U heeft in een lijn van zestien paren – twaalf paren aanwezig – 45% gehaald. Dan is uw resultaat voor de competitie 45,24%.

Mijn subjectief oordeel is dat de correctie te gering is om de extra complexiteit te rechtvaardigen. En dan gaat het mij niet om het rekenen (dat doet de computer wel) maar het gaat erom dat de deelnemers nog begrijpen wat er aan de hand is; deze correctie zal je praktisch elke speelavond toepassen.

<sup>1</sup> Ascherman toepassen is eigenlijk een heel ander verhaal. Dan praat je niet over een correctie op grond van een lager aantal paren maar over een andere methode om de procentuele uitslag te berekenen. Veel ingrijpender dus.

# Gewogen scores

door Ad Cosijn (namens de Weko)

In WekoWijzer 113 heeft Ton Kooijman beschreven hoe gewogen scores bij parenwedstrijden moeten worden berekend en welke effecten dat heeft voor de frequentiestaat. Ter illustratie een voorbeeld uit het WL-cursusboek.

## Voorbeeld

De WL besluit op spel 23 aan een paar 25% van 3SA C toe te kennen en 75% van 3SA -1. Zonder de arbitrale score zou de frequentiestaat er als volgt uitzien:

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	3		18	2
+180	1		14	6
+150	4		9	11
+120	2		3	17
-100	1		0	20

We voegen hier de beslissing van de WL aan toe: 25% van +600 en 75% van -100. De gewogen scores worden dan:  
 $(0,25 \cdot 19) + (0,75 \cdot 1) = 5,5$  voor NZ, en  
 $(0,25 \cdot 3) + (0,75 \cdot 21) = 16,5$  voor OW.  
 Na de toevoeging kan de frequentiestaat gewoon worden uitgerekend op de manier zoals is vastgelegd in artikel 78A van de spelregels en beschreven in de CLB-cursus.

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	3,25		19,75	2,25
+180	1		15,50	6,50
+150	4		10,50	11,50
+120	2		4,50	17,50
-100	1,75		0,75	21,25

Een andere manier om tot dit resultaat te komen is om twee aparte frequentiestaten te maken (een met 3SA C en een met 3SA -1) en dan het gewogen gemiddelde te nemen van beide frequentiestaten.

Formeel is dit de enig juiste methode. Echter, gebruikers weten dat deze methode niet door het NBB-Rekenprogramma wordt onder-

steund en daarom hebben we een probleem. Voor een klein aantal scores is deze procedure nog wel handmatig te doen maar voor een groter aantal paren wordt de kans op fouten veel te groot. Daarom heeft de Weko besloten dat zolang gewogen scores nog niet volledig geautomatiseerd in het NBB-Rekenprogramma kunnen worden verwerkt het is toegestaan om andere methoden te gebruiken.

Er zijn twee mogelijkheden:

- A) Je voert voor de arbitrale scores kunstmatige arbitrale scores in (bijvoorbeeld 50%-50%) en corrigeert voor de betrokken paren. De rest van de frequentiestaat wordt dan d.m.v de formule van Neuberg berekend.
- B) Je voert als score op de frequentiestaat in de score met het grootste gewicht en corrigeert voor de betrokken paren.

Ter illustratie het effect van beide methoden op de frequentiestaat.

Correct volgens de spelregels:

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	3,25		19,75	2,25
+180	1		15,50	6,50
+150	4		10,50	11,50
+120	2		4,50	17,50
-100	1,75		0,75	21,25

Methode A:

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	3		19,7	2,3
+180	1		15,4	6,6
+150	4		9,9	12,1
+120	2		3,4	18,6
-100	1		0,1	21,9

Methode B:

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	3		20	2
+180	1		16	6
+150	4		11	11
+120	2		5	17
-100	2		1	21

U ziet dat bij deze wegingsfactoren de afwijking bij methode A in individuele gevallen groter wordt dan bij methode B.

Stel nu dat de WL besloten had 3SA C en 3SA-1 beide voor 50% mee te tellen. Dan worden de frequentiestaten:

Correct volgens de spelregels:

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	3,5		19,5	2,5
+180	1		15	7
+150	4		10	12
+120	2		4	18
-100	1,5		0,5	21,5

Methode A (die blijft uiteraard hetzelfde):

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	3		19,7	2,3
+180	1		15,4	6,6
+150	4		9,9	12,1
+120	2		3,4	18,6
-100	1		0,1	21,9

Methode B (3SA -1 telt mee):

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	3		20	2
+180	1		16	6
+150	4		11	11
+120	2		5	17
-100	2		1	21

of

Methode B (3SA C telt mee):

Nederlandse Bridge Bond Frequentiestaat			spel <b>23</b>	
Score	Fre- quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+600	4		19	3
+180	1		14	8
+150	4		9	13
+120	2		3	19
-100	1		0	22

U ziet dat nu bij methode B de individuele afwijkingen groter worden. (Over het cijferwerk valt nog wel meer te zeggen maar dat voert in het kader van dit artikel te ver.)

Conclusie

Beide methoden hebben hun voors en tegens. Het Wekoadvies is om bij (vrijwel) gelijke wegingsfactoren of bij meer dan twee alternatieven Neuberg toe te passen en als een van beide wegingsfactoren 75% of meer is de score die het zwaarst weegt in de frequentiestaat op te nemen. Intussen hopen we dat de geautomatiseerde verwerking van gewogen scores in het NBB-Rekenprogramma in de toekomst beter wordt ondersteund.

# Arbitrages uit de bondsarbitreringstraining van 7 maart 2010

door Ad Cosijn (namens de Weko)

## Arbitrage 1

Spel 1, N / -

Spel 1 ligt bovenop spel 2.

Zuid heeft de kaarten gepakt van spel 2

(♠ H V 10 7 4 ♥ V 8 4 ♦ 7 4 ♣ V 6 2)

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	pas	1♥	1♠
1SA	WL!		

a) De kaarten van zuid zijn:

♠ A H B 7 ♥ 10 5 3 ♦ H 7 4 ♣ 9 6 3.

Hij biedt weer 1♠. Staat de WL dit toe?

b) De kaarten van zuid zijn:

♠ V 9 8 ♥ A 8 5 ♦ H 7 4 ♣ A 6 3.

Zuid biedt 1♠. Staat de WL dit toe?

Vervolgens komt spel 2 aan bod

Spel 2, O / NZ

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	pas	1♠
pas	1SA	allen passen	

c) Staat de WL de 1♠-opening toe?

Antwoord arbitrage 1

a) Hier is Artikel 17 van toepassing. In D1 staat dat eerst het 1♠-bod wordt geannuleerd. Vervolgens lezen we in D2 dat overtreder na de juiste kaarten te hebben ingezien opnieuw een bieding moet doen. Omdat west ook al had geboden, moet de WL beoordelen of aan het gestelde in de voetnoot bij D2 is voldaan. Het 1♠-bod wijkt met deze hand maar gering af en het is geen psyche. De WL laat het spel dus normaal spelen en kent geen kunstmatige arbitrale score toe.

b) Hier ligt het anders. Een 1♠-volgbod op een driekaart is sterk afwijkend van wat gebruikelijk is. De WL moet een kunstmatige arbitrale score toekennen.

c) Hier geldt artikel 17D3. In de Nederlandse vertaling van de Spelregels ontbreekt ten onrechte de voetnoot bij artikel 17D3. (De verwijzing staat in 17D2 achter bieding maar het gaat om de afwijking.) Beide beslissingen, toestaan of niet, zijn acceptabel. Openen met negen punten en een goede vijfkaart is niet zo raar.

## Arbitrage 2

♠ 7

♥ 6

♦ —

♣ 7

♠ 6

♥ B

♦ 10

♣ —

N ♠ —

O ♥ —

W ♠ —

Z ♠ —

♠ B

♥ 7

♦ —

♣ V

Zuid speelt sans atout, is aan slag en speelt ♣V in slag elf (west speelt in deze slag een schoppen bij, noord en oost bekennen).

Zuid speelt in slag twaalf ♠B. West denkt na over wat hij bij moet spelen.

a) Oost laat ♦4 zien, voor zijn beurt.

b) Oost laat ♣6 zien, voor zijn beurt.

c) Oost laat ♣6 zien, voor zijn beurt maar de dummy had ♠7 al naar voren geschoven.

Antwoord arbitrage 2

Deze situatie is exact beschreven in artikel 57. De leider mag west verbieden om een kaart te spelen van een door de leider aangegeven kleur. De strafkaart leidt ook tot het bepaalde in artikel 50E2.

a) West weet nu dat met ♦10 geen slag gemaakt zal worden. De leider kan west verbieden in slag twaalf een ruiten bij te spelen.

b) Het spelen van ♣6 door oost voegt niets toe aan de beschikbare informatie. De leider kan alleen een slag meer maken als west ♥B wegdoet. De optie om west te verplichten deze kaart bij te spelen is niet beschikbaar. Maar het verbieden een ruiten te spelen heeft hetzelfde effect. In dit soort gevallen geldt dat als de rechtzetting niet alle voordeel van de overtredende partij wegneemt, de WL artikel 23 kan toepassen.

c) Artikel 57C. Door de handelwijze van de dummy is er geen rechtzetting meer.

